

Előfizetési árak:

Egész évre 8.—
Fél évre 4.—
Negyed évre 2.50
Egyes példány ára
20 fillér.

Megjelenik vasárnap.

DÉLSOMOGY

POLITIKAI LAP

Szerkesztőség:
Rákóczi-utca 10. szám.Kiadóhivatal:
Városház-épület.Kéziratot nem adunk
vissza. — Nyílt-tér
pótló sora 40 fillér

Karácsonyra.

Írta: Gosztonyi Jenő, plébános.

Kigyultak a karácsonyfa gyertyái, bevilágítják a lecsüngő ágakra rakott pazar ajándékok seregét, a mik körül boldog gyermekszív hangos öröme hirdeti a hála szavát!

Megkondul az éjjeli harang; hívó szava elhat a messze tanyák lakóihoz még a legelhagyatottabb viskó törött ablakához is. Mozgó alakok hőmpölyögnek az éji sötétben; itt is, ott is felpislog egy-egy lámpafény utmutatóul a sötétben, a nappali fényre világított templom megtelik embertömeggel. Éjfelet üt az óra! Megharsant az orgona, hatalmas hangja szivetrázóan harsogja: „Megszületett a Megváltó . . . dicsőség az Istennek . . . békesség az embereknek!”

De a máskor oly lelkesítően ható, örmehangoló híradás mintha most meg volna zavarva!

A harangszó oly mélabus, mintha temetésre szólna és mintha közbe-közbe ágyudörrenés rémes szava vegyülne; — az orgonahang kedves hullámait puskaropogás, fegyvercsörrenés zaja szaggatja meg; — a karácsonyi vig ének örömszavát fel-felharsanó „jaj”-szó keseríti meg!

Végignézek az embertömegen és szomorúan tapasztalom, hogy a békehangok és öröm napján ugyszólván csak az ártatlan gyermekszív a boldog, — a többire mély gyász borult!

A karácsonyfa körül vig örömmel ugráló gyermekek mögött gyászba borult anya törülgeti fájó könnyeit és küld nehéz sóhajt a messze idegenbe, hol a boldog gyermekek szenvedő atya nyakig fegyverben valami hideg göröngyön virasztva elmélkedik az otthon édes örméről és a bizonytalanság kínzó gyötrelmeitől reszketve sóhajt: meglátiak-e még benneteket valaha, vagy soha?! — avagy már tán idegen föld jeltelen sírjában pihen!

A templom hideg kövére jajgató szívek kinos könnyei hullanak és e könnyek a tengernyi bánat, panasz, kérés, könyörgés és jajgatás sóhajaiba fulladnak. Gyászol mindenki, — sóhajt szegény és gazdag, — sír-ri felnőtt és ifju, — könyörög hatalmas és

nyomorult, imádkozik hívő és hitetlen! Óh, minő békenap?!

Künn a hegyek, erdők bérceit, a mezők térségeit rémes ágyudörgés, szakadatlan puskaropogás és vadul száguldó lovak robaja reszketeti; — az emberek millióit kinos rettegés, ijesztő halálhörgés rémiti; — a föld mérhetetlen szélességben óriási temetővé válva, rémes sírgödröket nyújt, hová bajtársak könnyeivel szentelt, véres hullák potyognak; itthon kétségbeesett özvegyek, árván maradt gyermekek, kenyérkereső nélkül maradt aggok, szűkölködő éhezők jajszava, sirása és zokogása panaszolja gyászosan, hogy az idej karácsonyest nem a béke, nem az öröm estéje, hanem a mindent felforgató világháboru rémes gyászjelentése!

Elgondolkodom, miért zuditotta a béke királya e gyászt a szegény emberiségre? Lesz-e e gyász után még ismét öröm, ismét béke a föld kerékén?

Gondolataim tömkelegében a választott népnek — az egykor hatalmas Izrael népnek — története jut eszembe. Jól ment a sorsa e népnek, uralta a többi népeket, vezető szerepet vitt mindenben, de csak addig, míg istenéhez, a hatalmas „Jehová”-hoz hű maradt; amint Töle elpártolt és a hamis isteneknek szolgálatába szegődött, megsuhant felette a büntető, isteni ostor, csapást csapás ért, és a végleges elpártolás előidézte Jeruzsálem siralmas végenyészetét, végpusztulását!

Nem így van-e napjainkban is? Az ember, mióta a tudományok terén különösen a technika körében kifejtett, csodás előrehaladás eredményeiben nemcsak a földet, nemcsak a tengert, hanem a levegőt és égi elemeket is hatalmába kerítette, felbuzdulva sikerin annyira ment, hogy egy mindent megteremtő és mindent kormányzó isteni lény létét tagadásba véve, önmagát istenítette; félre dobta az emberi szenvedélyeket békókba szorító vallást, feldulta a családi fészek szentségét, beszüntette a gyermeknemzés magasztos tényét, áruba bocsátotta

az erényt, piacra vitte a bűnt, behozta a gyermekek szabadszelleme nevelését, kiröhögte az imádkozót . . . ez az ember elbizakodottságában annyira sülyedt, hogy bosszura hívta ki a megsértett istenséget!

Csuda-e, ha ez a megsértett istenség tekintélyének visszaállítására egy világháboru pusztító viharát bocsátotta a gögös emberiségre?

Megértjük-e a büntetés célzatát?

Ha a csatatereken küzdő millióknak különböző nyelveken isteni segílyt esdő, hangos imádkozó szava megüti füleinket; — ha megértjük, hogy egyedül az Istenbe vetett hit ránk a boldogító; — ha belátjuk, hogy igazi öröm — mint most a karácsonyfa körül csak a gondtalan és ártatlan gyermeki szívekben — csakis az Istenhez ragaszkodó, isteni és ember-társi szeretettől duzzadó, bűn nélküli, tiszta szívekben ébrednek; — szóval ha az emberiség ismét Istenhez tér: — akkor, csakis akkor fogja a béke királya, a megszületett Üdvözítő, ismét elfordítani az isteni haragot és akkor bocsátja ismét a földre a megnyugvást, az örömet, a békét!

Az itthonmaradottak segélyezésére.

Magyarország fegyvert fogott a Jog és az Igazság védelmére.

Lelkesedéssel keltek fiaink a hadba, az igazságos, szent ügyért. Szívéükben a hit: az Igaznak erejében; szívéükben a kötelességérzet, ha kell meghalni a becsületért, a Hazáért.

Ők elmentek.

Elment az édes apa, elment a szerető férj, elment a szülőit gondozó jó gyermek.

Itt maradt támasz nélkül a gyermek, a jó feleség, támasz nélkül az öreg szülő.

Elment a kereső, a névtelen hős, lelkében a féltő gondolat: mi lesz gyermekeivel, mi lesz feleségével.

Ne aggódj te névtelen hős ott a harcmezőn, ki a hazaszeretet nemességével ezer veszély és nélkülözés közepette — nem magadért, de tiedért aggódsz.

Minden hű hazafi teljesíti kötelességét! Te a harcmezőn karddal, mi, kik itt maradtunk, a szeretet adományával.

Gondoskodni tieidről, most a társadalom becsületbeli tartozása.

És a társadalom minden rétege, a haza minden fia átérzi az ő reá váró nagy feladat nagy felelősségét.

A közös veszélyben eggyé lett az egész nemzet, leomlott minden társadalmi válaszfal.

E nemes társadalmi munka irányítására a honvédelmi miniszter a „Hadsegélyző Hivatal“-t létesítette. E hivatal feladata e nemes célra adományokat gyűjteni s ezeket a szükségnek megfelelően felhasználni.

Ebben a munkában szükségünk van a nemzet minden hí fiára. A szegény fillérére, munkájára, a gazdag aranyára.

A magyar anyaföldből származó szeretet győzhetetlen erejét akarjuk átvinni az Igazért harcoló fiainkhoz.

A Hadsegélyző Hivatal szeretettel kéri hazánk lelkes nagyközönségét, kegyeskedjek a nemes cél érdekében az adakozást a maguk részéről a lehetőséghez képest megnyitni és a kitett gyűjtőívét figyelembe venni a szeretet lelkesítő szavával: a hála a legszebb erény. Ezt gyakoroljuk, ha harcoló katonáinknak adózunk. Az egész országnak, a nemzet minden egyes fiának ezt temi kötelessége.

Kiváló tisztelettel

A m. kir. honvédelmi miniszterium
hadsegélyző hivatalának vezetője

Kirchner,

es. és kir. altábornagy.

A hadsegélyző hivatal által beküldött gyűjtőív lapunk kiadóhivatalában van kitéve, melyre olvasóink figyelmét felhívjuk.

Uzsoknál temetnek.

Uzsoknál temetnek,
Hosszu, mély sirt ásnak,
Hosszu mély sirt ásnak
Nyolcezer kozáknak!
Kik betörni mertek
Ósi szent földjére
A magyar nemzetnek.

Uzsoknál temetnek,
Hosszu, mély sirt ásnak,
Hosszu, mély sirt ásnak
Rá sok földet hánynak;
Rá sok földet hánynak
Föl az égre érjen
Ha kozák jön erre,
Félve visszatérjen.

Félve visszatérjen
És megemlegesse
A Kárpátok bérceit.
S mindenütt hirdesse,
Meg van az szentelve
Isten vigyáz rája,
Az ő kezében van
Magyarok hazája.

Uzsoknál temetnek,
Hosszu, mély sirt ásnak,
Igy lesz gyászos vége
Vad orosz hordáknak;
Vad orosz hordáknak,

Városunk és a háboru.

A mindent felforgató világháboru nem hagyott érintetlenül egy talpalatnyi földet sem. Nincs a háborut viselő országokban város, falu, család, egyén, akit ne érintett volna többé-kevésbé a beállott helyzet.

Igy nem hagyott ki bennünket sem. Városunk lüktető élete, ipara, kereskedelme és közgazdasága csak a mindennapi lét fönntartásához szükséges kerekte között mozog. De igen sok eset mutatja, hogy még ez is megszűnt. A bezárt boltajtók fölött ásitózó cégtábla arról tanuskodik, hogy odabent csak néhány hónappal ezelőtt a szorgalmas munka, a fáradhatatlan dolgozó kéz végezte a nagy közgazdasági élet egy kiegészítő részét. A szántóföldek elhagyatottsága, az őszi munka hiánya, a köz- és magánvállalatok pangó élettelensége mind azt jelzi, hogy mi is részesei vagyunk annak a nagy küzdelemnek, melyet ma az egész világ viselni kénytelen.

Az 1913-as, pénzügyileg és közgazdaságilag rossz esztendő nyomása alól fölszabadulva, új életkedvvel indult meg minden ez év elején s mindnekiben az a meggyőződés kelt életre, hogy most már az előretörő fejlődés és békés termelés munkáját mi sem zavarja meg.

Ennek a hatása alatt városunkban számtalan kis ekzisztencia kelt új életre s a meglévő ipari műhelyek, vállalatok, malmok és egyéb termelő helyek az üzem megnagyobbításával, a termelő eszközök megsokszorosításával igyekez-

tek pótolni veszteségeiket, amit a rossz esztendő földézet.

A városi közszükségletek közül a halaszthatatlanok mind a megvalósulás felé irányultak. A sokat vajudott városi villamos mű föllállítása hatalmas lépésekkel haladt előre s bizton számíthatunk már arra, hogy bármily formában nyerjen is megoldást a mű, városunk utcáit a legrövidebb idő alatt a villamos lámpák százai fogják mostani szegényes, falusi állapotából a nagyváros fényes jellegével fölruházni.

És ha tekintetbe vesszük még, hogy ennek a megvalósulása mennyi ujat hozott volna városunknak — ami csak előjáróinknak a megvalósulás érdekében kifejtett munkásságának gyümölcseként juttatt nekünk — joggal emelhetjük ajkunkat panaszra a mai állapot ellen!

Mindezeket elvonultatva szemeink előtt, a háboru által okozott károkból Szigetvárnak bőven kijutott. Hogy ezt mikor tudjuk pótolhatni, ma még meg nem mondható. Pedig közvilágításunk az egyedüli talán, ami a legjobban rászorulna egy kis reparációra.

A háboru kimenetele és az ezt követő idő válságai ma még kiszámíthatatlanok és így reményünk sem lehet arra, hogy e veszteségek hamarosan kiegyenlítést nyernének. — De egyben nyugodt lélekkel bizhatunk. Még pedig abban, hogy rombolást és pusztulást csak alkotás követhet és így városunk is önkéntelenül bele fog sodródni az újjáalakulás nagy forgatagába, amely meghozza ugy városunkra mint annak minden egyes polgárára a nyugodt

Kik betörni mernek
Ósi szent földjére
A magyar nemzetnek!

REMETE.

Karácsony estéjén.

— A „Délsomogy“ eredeti tárcája. —

Kató néni a havat söpörgette az udvaron, mert a folyton huldogáló pelyhek hamarosan befedték a tisztást. És márcsak mégsem illenék, hogy ma, amikor várva-várt fia haza jön a messze idegenből, hőlepte udvart találjon és még jobban elhagyatottá fesse kis házikójukat, amelyben elmenetele óta ugyis csak a szomorúság fészkel.

Néha-néha megáll és letörli arcáról az alápergő könyeket, nagyot sóhajtva azt sem tudja örömkönyeket hullat-e, vagy a szomorúság megszokott könyei-e? Csak érzi, hogy valami nagyon nyomja a lelkét és reszket a nyomás felszabadulásától.

Az udvar kertenyiló végében a gyerekek lármája, hangos, örömteli nevetése hallatszik, akik kipirult arccal huzkodják egymást a szánon. Majd egyik, majd a másik hőmpölyödik bele a hóba, nagy öröme a többinek. Kató néni unokája mind a négy, akiket ma kizártak a szobából. Hogy miért, miért se azzal ők most nem törődtek. Ártatlan gyermekszívüket a boldogság töltötte el, mert

Kató néni elárulta nekik, hogy ma jön meg az édesapa, ma jön a Jézuska és mindezen örömök tetejébe az egész délutánt künn tölthetik a hóban ugrándoza.

Odabent a szobában ezalatt gondos anyai kéz rakosgatta elszorult szívvél az apró ajándékokat. Mély sóhajaiba belévegyült néha-néha a felcsukló zokogás és szorgos keze aláhanyatlott. Gondolataiban messze eltévelyedett... Oda, ahol Iván van, ahonnan ma megjön... Vajon megismeri-e? Hogy nézhet ki? Egészséges-e? Vagy sebesült! Nem irta. Csak annyit, hogy megjön...

Csaknem négy hónap mulott el azóta, hogy elment. Milyen hamar mulik az idő. Minden levelében csak arról beszélt, hogy jól van, csak idehaza vigyázzanak magukra. Ő már megszokta a sok szenvedést, megszokta az ágyuk, puskák, gránátok, srapszelek lövöltését és sivitását s abban a pokoli hangversenyben ugy alszik, ha ideje van, mintha csak odahaza lágy, tollas ágában feküdne. Sok minden ment már keresztül, nehéz órákat és sok veszedelmet állott már ki. De mindannyiszor haza gondolt kedveseire, ami meghozta neki a további küzdelemhez és szenvedéshez az erőt és kitartást. Csak most érzi, hogy beteg, tehetetlen és azért haza jön, hogy soha többé vissza se térjen oda, ahol megtanult nem félni a haláltól, ahol annyiszor nézett azzal

megélhetés biztos talaját. És ha majdan ehhez hozzásegít városunk böles és alkotni akaró előjárósága, úgy hisszük, nem fog komolyabb nyomokat hagyni rajtunk e világtörténelmi esemény.

T.

A szigetvári polgárőrség megalakulása.

Az elmúlt vasárnap délelőtt tartotta meg alakuló értekezletét a városunkban létesítendő polgárőrség szervezete. Vargha Sándor főjegyző külön ívvel is meghívta erre az értekezletre az eddig jelenzőket, akik kevés kivétellel 10 órára már megtöltötték a községi székház kistermét.

Az egybegyűlteket Hegyessy János főbíró üdvözölte, ki ismertette a polgárőrség szervezésének főbb tudnivalóit, mire az egybegyűlteket kimondták a megalakulást. Majd a hivatalos esküt tették le a főbíróknak, aki ezután felhívta a polgárőrséget, hogy válassza meg főparancsnokát és parancsnokát és Isten áldását kérte a polgárőrség működésére.

Főparancsnoknak dr. Kriszt Béla ügyvéd, parancsnoknak pedig Német Kálmán lettek egyhangulag megválasztva.

Az értekezlet ezután megbizta a főparancsnokot, hogy a szükséges szervezési szabályok és gyakorlati tudnivalók beszerzésére tegye meg a lépéseket, amit az készséggel vállalt is.

Megállapodás történt még a polgárőrség felszerelése és kiképzése tárgyában is, melynek részletkérdései szombaton, december 26-án délután 2 órakor tartandó értekezleten kerülnek végleges megoldás alá. Ezért ezután is felhívhatják a polgárőrség tagjai, hogy ezen értekezleten, a megállapodás szerint pontosan megjelenjenek.

A polgárőrség eszerint rövid időn belül megkezdí városunkban működését, mely csak hasznára lesz közbiztonságunk és javainknak.

Rendkívül meglepett bennünket, hogy a polgárőri szolgálatra oly kevesen jelentkeztek. Ma, amidőn mindenkinek áldozatot kell hozni a haza és szűkebb hazája javára, a községnek melyben lakik, azt remeltük, hogy legalább minden egészséges egyén az 50-ik évéig jelentkezni fog ezen épen nem terhes szolgáltra.

Nem ér ma semmit hazafias, lelkesítő frázisokat hangoztatni, vitészségre, hősiességre buzdítani hanem cselekedni és nem hátramaradni, visszavonulni és azt gondolni „elvégi helyettük majd más“. De nem úgy van. Teljesítse mindenki kötelességét, mert ha nem, úgy az önkéntes polgárőrség mellett szervezni kell a kötelező polgárőrséget.

Az legyen a jelszó: „minél kevesebbet beszélni, s minél többet cselekedni.“

HIREK.

Égbenyuló hegyek között.

Égbenyuló hegyek között

Havas éjszakákon

Magyar baka elmerengve

Áll a szerb határon.

A lelkében ezet édes

Emléket melengel.

Kis faluról, szőke lányról,

Otthon maradt boldogságról...

Golyó süvít el a füle mellett.

Valahol egy kis faluban

Szomorúság járja,

Valahol egy szőke lánynak

Könyes a párnája...

Ajkairól ima lebben

Sóhajok bús szárnyán,

Hogy ott lent a szerb határon

Puskagolyó ne találjon

El egy legényt odakünn a vártán.

(Rogotica.)

NÉMETH ANTAL.

Karácsonyi elmélkedés.

Immár 1914. éve, hogy a történet legnagyobb eseménye: Jézus születése végbe ment. Néhány ezer évig várta a világ az emberiség Megváltóját. Várta őt a bölcse, a ki tudta, hogy a Megváltónak onnan felülről kell jönni; várta a szegény, mert meg volt győződve, hogy csakis ő hozhatja meg a szegények részére a szabadság boldogságát; de rettegve várta a zsarnok is, mert szívébe jegyzett törvény által érezte, hogy kell egy igaz bírónak eljönni. És mikor a betlehemi kised meg született, az Ég angyalai által ismertette meg őt az emberiséggel mert a betlehemi jászol körül röpködő angyalok dicsőségeit hirdettek Istennek és békeességét földön az embernek. Az angyalok szózatát meghallotta a nagy világ, mert palotákban és kunyhókban hirdette: Megszületett a Megváltó, örvendjetelek. És ahoza a betlehemi kised fénye behatolt, megszünt a vízály és kivirágzott a béke. Ahol pedig elzárták útját, ott akkor sem volt, most sincs és soha sem lesz béke és megelégedés.

Volt idő mikor a családokban a jó édes anya imádkozni tanította gyermekeit, a jó édes apa pedig elmesélte a kis Jézuska történetét. Manapság azonban nem így van. Fájdalom. Az anya kötelességét nem teljesíti, az apa előtt Jézus születése csak munkaszünet. De nincs is béke és nyugalom a földön, ha pedig itt-ott mégis látszata volna a békének, az tele van külső és belső keserűséggel. Ha van, amint hegyes a családban keserűség, nyissunk a Megváltó fényének. És a Megváltó fényének szent sugara boldoggá fogja tenni a családi életet, mert a Megváltó elismerése meghozza a családi békét, hűséget és örömet. Csaldik az, aki gondolja, hogy a megelégedést, a nyugalmat, a békét és jólétet a Megváltó tagadók osztogatják. Oh nem! A valódi boldogság forrása a betlehemi jászol, hol az emberiség Megváltója megszületett. Boldog karácsonyi ünnepe csak annak lehet, aki

szemben a hetekig tartó gyilkos ütközetek alatt.

Hirtelen fölriadva fogott újra a befejező munkához s magára önuralmat erőszakolva, könnyebülten sóhajtott fel. Talán még se úgy van! Csak ő gondolja olyan végzetesnek. De nem csoda. Hisz e hosszú idő alatt átelt örökös rettegés földülta már egész lelki nyugalomát, nincs egy nyugodt perce, amelyben összefoglalhatná gondolatait. Idegeit rendkívüli teherpróbának tette ki s most már nem tud oly gyorsan alkalmazkodni a nyugalomhoz.

Végre kigyultak az apró gyertyalángok a szobában és Kató néni az újongó gyerekhadat maga köré gyűjtve a félhomályba borult udvaron, mindegyiket külön-külön in-tette a tartózkodásra. Jézus Krisztus születés napjának előestéjén nem illő a nagy lármás pajkosság, hanem szép csendben vonuljanak be a szobába, ahol immár megjelent a jó Jézuska csillogó ajándékaival mindegyik számára.

És a gyerekek szót fogadtak. Rendbeszedve magukat, nyitottak be az ajtón, ahol az édes anya mosolygó arccal várta őket és mindegyiket homlokon csókovala engedte az asztal köré, hogy gyermeki szívük teljes örömevel átérezzék e szent est gyönyörűségét. A sok szemkápráztató, csillogó apróság, megannyi játékszer mindegyik számára külön örömet is jelentett és boldog-

ságtól sugárzó arccal simultak az édes anya oldalához, majd a nagyanyához, akik meleg szeretettel szoritották magukhoz az apróságokat, sűrű könyeket hullatva azok selymes hajára.

A nagy boldogságot hangos kutyaugatás zavarta meg. Majd egyszerre kiáltá el magát valamennyi:

— Itt az édes apa!

Kató néni elébe megy. Künn az ajtó előtt egy hóval belepett, nagy szakálu ember zavarja, szólítgatja a feldühödött ebet, amely már-már lehuzni akarja fáradt csontjairól a takaró sáros rongyokat és elébe állva akadályozta meg abban, hogy az ajtóhoz közelebb jusson.

Kató néni a lámpát magasra tartva nézi az ismeretlent, majd a kutyát zavarja el. Nem ismer rá fiára. Egy pillanatig állanak egymással szemben. Végre reszkedve, félve kérdi:

— Ki az?

Az ismeretlennek vélt alak megemeli hóna alá szoritott mankóját és egy lépéssel közelebb menve az ajtóhoz, hangtalanul ejté ki a választ:

— Én vagyok! Az Iván.

Rekedt sikoly hallatszik és Kató néni visszahanyatlik a konyhába. A feleség kirohan, a gyerekek a sarokba húzódnak az asztaltól.

Eközben már Iván mankóját letéve térdel édes anyja mellett és forró könyeivel áztatva annak halovány arcát, keserű, elhaló hangon szólítgatja:

— Anyám! Nem ismer?

Ismét éles sikoly és a feleség lerogyik a földön heverők mellé.

Iván fölfogja az asszonyt is.

Néhány kínos perc tellik el így, mialatt a gyerekek hangos sirásra fakadnak odabent a szobában.

Kató néni eszméletre tér és bevonszolják egymást a szobába, melyben csak rövid idővel azelőtt a boldogság és reménység igaz melege honolt s most a fájdalmas viszontlátás teszi fojtóvá a levegőt.

A gyerekek meglátva a mankóra támaszkodó, beteges kinézésű embert nagy szakálával, még jobban húzódnak be a sarokba, egymásba szorosan belékapaszkodva.

Iván megtört tekintettel néz hol egyikre, hol másikra... Lelkében égő fádalmat érez, feje zug és fáradt testén végigvonaglik egy ismeretlen érzés, melytől kivetkőzik emberi formájából. Agyára nehéz nyomás nehezedik, elfogja a kinzó keserűség és vad dühében kirántja hóna alól a mankót és megfenyegette vele az eget.

Tursits Imre.

szívének melegével átérzi az angyalok énekét. *Dicsőség magasságban az Istennek és béke a földön a jóakaratu embereknek.*

— **Kórházi szemle.** Técsői Mórész Kálmán cs. és kir. kamarás százados, hadkiegészítőkerületi parancsnok, szerdán szemlét tartott a szigetvári Vörös-kereszt kórházban, hol dr. Rusa Ernőné fiókegyleti elnöknő, gróf Hoyos Miksáné, dr. Rosenberger Alajos főorvos és dr. Kriszt Béla titkár fogadták és a kórházban tapasztalt tisztaság és rend felett nemcsak teljes meglepedését és elismerését fejezte ki, de mindezek eredményeként kijelentette azt is, hogy e kórházban a jövőben csak súlyos sebesülteket fognak elhelyezést nyerni.

— **Az igazoló-választmány ülése.** A vármegye igazoló választmánya január 2-án délelőtt fél 10 órakor a legutóbb megválasztott megyebizottsági tagok mandátumának igazolása céljából ülést tart.

— **Karácsonyfa ünnepély.** Szép és lélekemelő karácsonyfa-ünnepély volt szerdán délután a Szigetvár és Vidéke Vöröskereszt fiókegylet sebesültkatoná kórházában. A plafonig érő pazarul díszített hatalmas karácsonyfát állított a vezetőség a kórterem utcai oldalának közepén, alatta sok-sok ajándékkal körülötte pedig a kórház vezetősége, főorvosa, ápolónői kara nagyszámú vendéggel. Pontban öt órakor gyuladt ki a karácsonyfa gyertyái, amikor is a fiókegylet elnöknője dr. Rusa Ernőné néhány meleg szóval az ünnepélyt megnyitotta, mire az ajándékok szétosztása következett. Minden sebesültet gazdagon megajándékoztak. Ezután tombola játék vette kezdetét sok és csinos nyeremény tárgyakkal. Tombola jegyet is minden sebesült ajándékba kapott. A súlyos fekvő betegek helyet, ágyaik szélén ülve, egy-egy ápolónő játsszott s vette át — ha nyert — a megnyert nyereményt, a mi természetesen nagy örömet okozott a nyerteknek. A tombola játék befejezése után dr. Kriszt Béla fiókegyleti titkár lendületes rövid beszédben megköszönte a sebesült katonák nevében, dr. Rusa Ernőné elnöknőnek, gróf Hoyos Miksánénak és a közönségnek, a róluk való gondoskodást. Ezzel aztán a megható ünnepély a vezetőség lelkes éltesével este hét órakor, véget ért és a sebesültek boldog meglepedettséggel a terített asztal mellé vacsorához ültek.

— **Utóbemutató szemlék.** A m. kir. honvédpárancsnokságok székhelyein 1915. évi január 4-én és 5-én, valamint január 25. és 26-án, Budapesten pedig január 7., 8., 9., 25. és 26-án utóbemutató szemlék tartatnak. Ezen megjelenni tartoznak mindazok a 24—36 éves népfölkelésre kötelezettek, kik a folyóévi november 16-tól december 31-ig tartott népfölkelési szemlén nem jelentek meg. Ezen népfölkelésre kötelezettek tartózkodási helyükön a hatóságnál haladéktalanul jelentkezni kötelesek.

— **A jótékony nőegylet karácsonya.** A Szigetvári ker. jótékony Nőegylet ezidén a város szegényei részére, — tekintettel a többirányú és nagyobb segélyadományai folytán beállott sok és váratlan kiadásaira, — karácsonyfát nem állított, de harminc városi szegényt pénzsegéllyel látott el, mely pénzadományok a városházán kedden délután osztattak ki.

— **Polgárórség Csurgón.** A belügyminiszter jóváhagyta a csurgói polgárórség megalakulását, ellenben Gyékényesen, Ihárosberényben és Zákányban fölöslegesnek tartja ezt az intézményt, épen ezért e helyeken a polgárórségeket nem is engedélyezi.

— **Adomány.** Az Istvándiban ápolt sebesült katonák részére Privarics József dobosai malomtulajdonos 11 koronát adományozott, amelyért ezuton is köszönetet mond a vezetőség.

— **A községek a sebesültekért.** Kis Vörös János poklosi-i lakos azzal köszöntött be a múlt csütörtökön Szigetváron a vörös-kereszt fiókegylet elnöknőjénél, dr. Rusa Ernőnénél, hogy az újságokba olvasta, hogy a járásbéli községekben mindenütt adakoznak a vörös-kereszt kórházban ápolt sebesült katonák részére pénzt és élelmi szereket; az ilyen adakozásból pedig az ő községe, Poklosi sem maradhat ki, azért gyűjtést eszközölt s a gyűjtés eredményét kocsiján be is hozta és kéri, hogy azt a sebesült katonák részére a fiókegylet olyan jó szívvel fogadja el, a milyen jó szívvel ő és az adakozók azt nyújtják. Így versenyeznek egymással a szigetvári járás községeinek fenkölt gondolkodású lakosai. A cselekedeteik pedig minden dicséreten felül állanak. A poklosi-i adakozók a következők: Boglárdi Ferenc liszt, Jancsi Józsefné bab, Tóth József 2 tojás, Orbán János 50 fillér, Vörös József 20 fillér, Nagy György 20 fillér, Tóth István bab, Jancsi József (vas) szilva, bab, Légrádi Jánosné 2 tojás, Fábrián József 10 fillér, Tóth János (felső) 50 fill., Boli István 2 tojás, Fábrián János 10 fillér, Tüszér János bab, szilva, Tóth János (alsó) 1 kor., Vörös Gábor ifju bab, Vörös Gábor öreg 20 fillér, Balog István 2 tojás, Szilvai János bab, Simon József (felső) 1 kor. és szilva, Zsoldos Lajos 2 tojás, Csépan József 2 tojás, 1 pohár lekvár és 20 fillér, Csépan János 4 tojás, bab, szalona, Csiró Jánosné liszt, lekvár, Balog Ferenc 3 tojás, Csányi Jánosné 3 tojás és burgonya, Csiró Antal 3 tojás, liszt és bab, Biró Ferenc dió, Vörös István (közép) bab és 60 fillér, Vörös István kis ifju 10 tojás, bab és burgonya, Vörös István kis öreg 4 tojás, liszt és lekvár, Vörös János ifju 2 tojás, liszt, Pető Ferenc 3 tojás, szilva, Gál Lidia liszt, Bojtor Józsefné liszt, Pap Erzsébet 2 tojás, Radics Katalin 2 tojás, Pap Julianna 40 fill., Torma János 20 fillér, Kustos Julianna 2 tojás, liszt és dió, Simon József (alsó) 1 csibe, 3 tojás és liszt, Soós József 40 fill., Csépan István 4 tojás, bab, Peperő János liszt, Bojtor István 5 tojás és liszt, Boli János öreg 5 tojás, Boli János ifju 1 csibe, Szabadi Ferenc 2 tojás, Wilhem Jakab 1 birkacomb 6 kiló mennyiség, Kovács János 3 tojás, szilva, Nagy József 1 csibe, Kovács Mihály 3 tojás és liszt, Kálmán Ferenc szilva és burgonya, Kovács József Antal 2 tojás és szilva, Farkas Katalin liszt Gál János 3 tojás, Kurucz János liszt, bab és dió, Szőke József 1 tojás és alma, Kocsi Lidia 1 pohár lekvár, Szőke Gábor 5 tojás és liszt, Kálmán József 13 alma és szilva, Tompa János bab, Miskei Dániel liszt és szilva, Vörös János (kis) szalona, liszt és káposzta, András Istvánné alma. Gyűjtők: Kis Vörös János és Korcz Gábor, poklosi-i lakosok.

— **Talált hulla.** A patai sűrűtől mintegy 60 méternyire egy emberi hullára akadtak, akinek személyazonosságát ezideig még nem lehetett megállapítani. Az illető egy 70 év körüli, közép termetű nagyon sovány, ősz hajú és szakálu ember. Feket kalap és kabát és kék kötény volt rajta.

— **„Rózsavölgyi Album 1914. karácsony“** a napokban hagyta el a sajtót. Az album kiadója mellőzött minden üzleti számítás és ennek eredménye, hogy az album tartalmának összeállítása és kiállítása várokozásra felül sikerült. Országunk első zenemű kiadó cégétől csak jót vártunk és a legjobbat kaptuk. 80 oldalon 33 értékesnél értékesebb operett, kabaré, magyar és hazafias dalt tartalmaz a 4— koronás album. Huszka, Jacobi, Szirmai, Zerkovitz világsiker aratott művei között találjuk a legnépszerűbb magyar és műdalokat, valamint az alkalmi hazafias darabokat a leg-

jobb letétben. Az album, izléses és díszes kiállítás, valamint gazdag tartalma révén a legalkalmasabb karácsonyi ajándék. Megrendelhető lapunk kiadójában, vagy az album kiadójánál: Rózsavölgyi és Társa cs. és kir. udvari zenemű kiadó cégnél, Budapest IV. Szervita-tér 5. sz.

A háborús világ hírei.

Hivatalos jelentés.

(Bécs, december 24. — Hivatalos jelentés.) Hadműveleteink a Kárpátokban kedvezően fejlődnek. A Latorca vidékén az oroszok támadó kíséretét Volócnál (Volovec) visszavertük. A Felső Ung völgyében Fenyvesvölgynél csapataink tegnap 300 orosz elfogtak és tovább nyomultak előre.

Tamadásunk a lupkovi szorosotól északkeletre Liskó irányában is tört nyert.

Az orosz vezérkarnak december 18-án kelt hivatalos jelentése azt tartalmazza, hogy ezen az arcvonalon 3000 emberünket elfogtak és ágyukat és gépfegyvereket is vettek el tőlünk. Ez az állítás koholt. Itt levő harcsoportunk halottakban, sebesültekben és eltűntekben összesen 2 tisztet, 305 főnyi legénységet veszített egyetlen ágyu s egyetlen gépfegyver sem jutott az ellenség kezére.

A Krosznó, Jaszló, és Tuhov mellett, valamint a Dunajec alsó folyása mentén a harc még tart. E folyó mentén az oroszok az elmúlt éjjel is megújították hiábavaló és veszteségteljes támadásukat.

A Nida mentén ezidőszerint áll a harc. E folyó torkolata közelében az ellenségnek a Visztulán át épített hidját tüzelésünkkel felgyújtottuk. Tomasovtól délre csapataink kaukázusi ezredek éjjeli támadását visszaverték.

Szövetségestünknek a Bakva és Azura szakaszán folytatott harca még tart.

Ilyenformán az egész arcvonalon új csata van folyamatban. Höfer, a vezérkar főnökének helyettese.

Bevonuláshoz

Kitűnő hadi bakancsok és kamasnik igen :: olcsón kaphatók ::

Neumann Lipótnénál, Szigetváron.

Levél Szerbiából.

Nyaraló helynek ideális, gyümölcsösnek elsőrangú, festőnek hálás, ethnografusnak tanulságos, benne élni elhagyatott, meghalni elhagyatottabb, háborút viselni maga a kínok kínja: ez Szerbia! És még egy: katonája, tisztikara elsőrangú, kemény, féregmentes dió, melyen ha van is nyílás, azt három nehéz esztendőben keserves szenvedése, nélkülözése vágta rajta, de ezt is a vége felé már. Ezt is palástolni akarják. Gyógyítgatja náluk a kétségbeesés, előljáróik félrevezetése, a reménykedés egy nagy orosz ígéret beteljesedése után. Tapasztgatja hazájuk pusztulása, elhagyott asszonyaik, gyermekeik után való vágyódásuk és a nagy szenvedések mindeneiket megszálló félőrulete. De nem tudja betapasztani már, nincs hova tapadjon, ahova tapadna is, lemossa azt a könnye, megátokozza a bánata, a kétségbeesése. Nagy kérdés előtt állnak; van-e, lesz-e, lehet-e még egyszer feltámadás. Se ember, se puskagolyó nem ad erre feleletet. Ember ha adhatna is, hallgat. Golyó még jobb, még irgalmasabb, elhallgattat, elcsitítgat mindent, de mindent. És egy háboruban mi sem fáj? Es háromban? Talán még a dicsőség is. S megjön-e most is az ezerszer megáldott, megimádkozott dicsőség?

Miért is van egy népnek hazája? Vagyha van, miért van ellensége? Hogy jobban szeresük, hogy egy halálra ragaszkodjunk hozzá? Hogy kéjgéléssel tudjuk megölni azt, aki a mi hazánkat bántja? Mit tudja az, aki nem volt ott, mit jelent az ellenséget ölni, minél többet? Mit érzi az, mi az, tobzódni ott, ahol annyi a halott, hogy a rög sem látszik tőlük? Ki érti meg, sirni mégis amikor elhantolják őket hangtalanul, csendesen a saját földjükbe ócska fakeszettel? Fejfa jut minden sírhant mellé, csak néha az nem, aki odatűzte. Itthon a halottaké az elsőség, a babér, ott az élőké. Nem szomorú itthon a temetés, hanem ott szomorú. Asszony nincsen ottan, mégis ezer asszony sem tud úgy zokogni mint ahogyan ott zokognak, amikor puskával temetik marcona, szakállas, meglelt emberek ismeretlen valakit. Mert ott jó, ott mindenki egyé, egy mindenkié.

Temetés volt. Huszonnégyet temettek, köztük két tisztet. A két tisztnek külön sírt ástak egymásmellé. Tőlük jobbra hatot, balra tizenkettőt. Egy tiszt és a tizenkettő a miénk volt. A többiek egy mellettünk levő ezredé Ott állt a díszszakasz, soha olyan szomorúan nem éreztem a vezényszót „imához“ mint mikor belekezdett a baka tanító a gyászos imádságba. Végeztével sirásó se kellett. Mindnyájan dobtunk egy hantot, s az őrnagy ur a mi tizenkettőnknek egy bokor préselt magyar ibolyát, amit lánya küldött neki a szive fölé talizmánnak. Másnap meg is sebesült. Ha a legcsekélyebb jóban fele annyi részünk lett volna is mint amennyi a sárban volt, nem lett volna rossz dolgunk. Egy alkalommal igysem volt.

Beérkeztünk reggel háromtól délután 4-ig való menet után holt fáradtan egy faluba. A házak kődobásnyira egymástól. A szilvasok pázsitjáról leolvastotta a havat a pillogó napsugár, kijelölik a század helyét egy iskola melletti hatalmas szilvasban. Tudunkra adják, hogy előreláthatólag több napig itt fogunk tartózkodni azért a legénység figyelmeztetendő, hogy ruháját, szerelvényét, különösen a puskáját hozza teljesen rendbe. Kihirdetett.

Sátrat veretek magamnak, s ugyanezt megparancsolom a szakaszomnak is. Azonnal végrehajják. Vettek maguknak öt disznó (64-en voltak hozzá) száz koronáért s neki láttak a magyar munkának amugy tisztességgel. Szóval kezdtünk berendezkedni napi itt tartózkodásra.

Este jön a parancs, holnap a századunk szolgálatba megy innét valahová körülbelül négy kilométerre lévő országútra, utat őrizni. Volt ott szörnyűködés. Magamnak sem valami nagyon tetszett a dolog, de hát legjobb mindent a jobbik oldaláról nézni, mert ami parancs az parancs.

Egész éjjel volt ott sütés főzés Tyuk, tojás, káposzta lábas, kukorica liszt is akadt egy órán belül.

Éjfél tájban valaki költőget. Jó ideje költőgethetett már, igen hangos volt a szava. Legényem volt.

— Hadapród ur, hadapród ur, tesszen már fölkelni.

— Mi a baj? kérdem én nagy hirtelen.

— Bajnak nincs baj kérem, hanem sütőtem valami faintosat.

— Eregy a fenébe, hagyj aludni.

— De hadapród ur kérem, ilyent még nem ettünk mióta itt vagyunk, kár lenne ha kóstolná nem meg; ez csak amugy frissen jó. Itt van néhány lépést a tűznél, tessék odajönni, én már mindent elkészítettem.

Az álom kiment a szememből, fölcihelődtem, oda megyek a tűzhöz. Látom rizsás sertés aprólk. No ez ilyen körülmények közt csakugyan nem bolondság. Még savanyu paprikát is teremtettek melléje. Éppen neki akarok látni, amikor a század parancsnok egy kis barátságos megbeszélésre kéret bennünket lepihenés előtt. Oda megyek és beszélgetünk. Dolgunk végeztével indulok a tűzem mellé. Amint kerülgetem a tűzet, egy lövés dürdült el (nem engem keresett, az bizonyos, mert mászkáltak ott sokan) a golyó éppen a rizsás aprólk lábának szaladt és belefordította a tűzbe az egészét.

A jó vacsorának vége. Beszélgetek a fiukkal, akik tele szájjal eszik a cigány pecsenyét és a párolt káposztát. Kérem az emberemtől honnan a manóból szerzett itt lábast. Ebből a házból hoztam kölcsönbe, ni és odabök feléje.

— És a rizskását? kérdem én merő kíváncsiságból.

Hallgat és hirtelen piszkálni kezdi a tüzet mintha nem hallotta volna a kérdést. Ismétlem. Rám néz s a világ legkomolyabb arcával mondja:

— A hadapród uréból csináltam meg-lepetésnek.

Szép meglepetés volt.

Valamivel kellemesebb meglepetés ért bennünket ezt az estét jóval később követő alkonyon. Parancsba jött, hogy disztüzet kell követni, utána éljenezni s eikiáltani: Belgrád a miénk. Megtettük.

Egy országút mellett feküdtünk rajvonaltban. Mögöttünk az országúton a haza vándorló szerb lakosság végnélküli sora. Ki gyalog, ki szekéren, volt aki lóháton. Szekerek telve holmikkal, ezek tetején pedig idősebb asszonyok, gyerekek, betegek vegyesen. Lassan bandukoltak a sárban.

A mi disztüzeinkre feleltek a szerbek is, még pedig ösztüzekkel, mintha csak ők is disztüzet akartak volna adni. Bennünk nem tettek kárt, az bizonyos, hanem annál inkább a saját népükben.

Rettenetes zürzavar támadt ott köztük ott mögöttünk. Átkozták a saját maguk népet,

miniszterét, uralkodóját ahogy a szájukon kifért. És az a jajgatás. A mi asszonyaink megközelíthetőleg sem tudnak úgy jajgatni.

Közvetlen mögöttém levő szekér elé fogott két tehén en átment egy golyó. Ezek meg-rekedtek szegények. A másik aki tudott menni, kikerülte és szóvalan othagyta.

Egy fiatal asszony ült rajta két gyermekkel. Az egyiket szoptata, a másikat takargatta. Egy vánnyadt macska volt még a kocsin, más élő lény nem törődött vele. Oda szólt néhánynak aki elkerülte, azok feleltek is neki, de csak ott hagyják. Meg-esett a szivem rajtuk.

A közvetlen mellettém fekvő emberem jól beszélt szerbül. Oda szólok neki.

— Pista!

— Parancs!

— Maradjál csak a helyeden és mondd meg ennek az asszonynak, ne maradjon ott a kocsin, mert még baj éri. Jöjjön ide mellénk, hozzon magával néhány pokrócot, hogy meg ne fázzon.

A parancs teljesítve. Az asszony nagy-hamar leugrik, összeszed néhány rongyot és jön oda hozzánk. A másik gyermekért Pista megy a kocsihoz, az hozza el.

Mellettém van annyi hely éppen, hogy elfér. Mellém fekteti a nagyobbbat, én betar-gatom. Ő maga a kicsit oda szorítja magá-hoz, becsavarja valami szines rongyba és szoptatja tovább.

Beszélgetünk. Az ura, a bátyja, az atyja ott a háboruban. Az urát innét onnét 3 éve hogy látta. Kérdi milyen ezred van velünk szemben, hátha az ur-é vagy a bátyj-é, vagy az apj-é, mert fél éve nem halott róluk semmit. Nem tudom neki megmon-dani. Adok a kicsinynek is, neki is csoko-ládét. Hálásan köszöngeti az asszony.

Mulik az idő, jó darabig beszélgetünk. Elalszanak a gyerekek. Először az öbeli asztán a nagyobb nemsokára az édesanyjuk is. Nehéz nyavalya a fáradtság még ellen-ség között is.

Megy az idő. Pirkad.

A puskák versenyeznek a kakasokkal. A legényemnek meghagyom, erős feketét főzön jó édesen s elegendőt, hogy ezeknek is jusson. Meghozza: Adok nekik. Azonnal neki látnak, nem félnek, hogy mérges, adok nekik főt disznó hust is. Kenyeret is. Esznek.

Evés után induini szándékoznak. Nem laknak már messze: kocsit majd eljönnek máskor.

Összekészülődnek. Pistának szólok: vezesd őket hátra, és földötten vidd az ut kanyarula-táig. Megindulnak.

Amikor túl megy a kocsin, felnyöszö-rög karján a gyerek. Visszafordul, könnyes szemmel mondja: — A nagy isten áldja meg a . . . a magyarokat.

Én önkéntelen a szerb rajvonatra nézek mintha attól tartanék, hogy odát is meg-hallották ezt a sirva mondott kívánságot.

**Névjegyek, divatos
kivitelban a készülnek
Részvénynyomdában.**

A haldokló katona.

(Bevezetés.)

Egy promerániai gránátos halálsejtelmekből gyötörve, megírta verses bucsuzóját kedveséhez. A gránátos elesett a francia harctéren és eltemették, de köpönyegjét egy másik katona öltötte magára, aki sebesülten került a kórházba. Itt akadtak rá a levélre, amelyet el is juttatott egy kicsiny faluba, ahol a gránátos mátkája epedve várta visszatérését hős katonájának. A valóban megkapó, érzéssel teljes költemény, amelyet a „Frankfurter Zeitung“ egyik számában olvastunk, lehenyészett fordításban, így hangzik:

A haldokló katona.

Golyó talált,
Ez a halál,
Érzem, hogy itt a vég
Bevégzem ifju életem,
Pedig boldog valék.
Kinek van kit szeretnie:
Mi szép e földi táj.
Isten veled, te szép világ,
Itt hagynom téged fáj!

A seb sajog,
Szem megtörik
Minden homályosul
Oly ifjan szálltam hadba én,
S a halál már rám borul
Isten veled te napvilág!
Vár reám örök homály,
Isten veled te szép világ,
Itt hagynom téged fáj!

Bajtárs, ha utad arra visz:
Köszönts szép kedvesem!
Mond meg neki, hogy síromig
Szerettem őt híven.
Kinek van kit szeretnie:
Mi szép e földi táj!
Isten veled, te szép világ,
Itt hagynom téged fáj!

Mondd: keblen ért hideg golyó,
Hol őrizém haját,
S mely drága fűrtit tépte szét,
Szívem az járta át . . .
Kinek van kit szeretnie:
Mi szép e földi táj,
Isten veled te szép világ,
Itt hagynom téged fáj . . .!

A háboru perspectivái.

Áldatlan politikai harcaink általában annyira lekötötték figyelmünket, a belpolitikai kérdésekben annyira felolvadtunk, hogy vajmi kevesen és vajmi keveset foglalkoztunk nemcsak saját külpolitikánkkal, hanem a szemünk láttára lefolyó világtörténelemmel is. Kik érdekeltek a hatalmas világ gazdasági kérdései, egyes népfajok hatalmi és faji törekvései amelyek a mi napok történelmét képezik és a mai napok világtörténelmét csinálják?

De kitört a mostani háboru. Minő meglepetést szült általában a szerajevói orgyilkosság tárgyában megindult vizsgálatok eredményei? Minő más perspektívából láttuk az egész szerb kérdést akkor, amidőn kétségtelessé vált, hogy Szerbia évek óta nem volt más mint Oroszország eszköze abban, hogy nemzetiségeinket aláaknázza és kellő pillanatban reánk törve; nemzeti létünket semmisítse meg.

Az eredmények gyorsan peregték. Egyik hadüzenet követte a másikat. De meglepetésünk az orosz cselszövények kiderültével még nem érték véget. Jött az angol meglepetés.

Mi akik akármilyen alkotmányjogi népjóléti vagy más gazdasági kérdésben örökösen csak az angol példára hivatkoztunk, meglepősen állottunk a nekünk oly idegen kalmárszellem előtt, amelyről kiderült, hogy Anglia összes cselekedeteinek és így jelen háboruba való beavatkozásának is egyedüli rugója.

De a meglepetések sorozata ezzel sem ért még véget. A háboru elején általában abban bizakodtunk, hogy az oroszok elleni nagy küzdelmünkben hatalmas segítő társunk lesz Japán, aki az oroszokat hátba fogja támadni. És íme Japán karöltve az oroszokkal küzd ellenünk.

Ezen meglepetések mellett is, ha a háboru napi eseményeinek taglalása mellett reáérünk mással is foglalkozni, figyelmünk ma sem terjed ki másra, mint ama következményekre, amelyet az Európa államaira hozhat.

A háboru egyes eseményei és a mai háboru katonai lefolyása sokakban megérteltek már azt a feltevést, hogy a jelen háboru nem a fegyverek fogják eldönteni, hanem a háboru által keletkezett gazdasági kérdések, illetve egyik vagy másik hadfél gazdasági kimerülése.

A fentiek figyelembe vétele mellett, már csak újabb meglepetésre való előkészülhetés végett is, nem tartom érdemtelennek azok nézetére is reá mutatni, akik a háboruval és a háboru következményeivel. Európán kívül levő államok szempontjával is foglalkoznak.

Háboru az európai államokon kívül csak az ázsiai államok folytatnak. Mert a bur felkeléstől eltekintve, háborus fél csak Japán és a szintén ázsiai hatalomnak tekinthető török. De gazdaságilag érdekelt fél és talán leginkább érintett fél az amerikai. Érintett fél azonban Kína is; mert hiszen Csingtau melyet a Japánok a németektől elvettek, kínai tulajdon.

Japánnal, amely a 60-as években kezdett az európai civilizációnak kaput nyitni, bővebben ez előtt 10 évvel kezdtünk foglalkozni. Az orosz-japán háboru alatt. Általános szinpatiónk Japán mellett volt és azóta is dicsőenket zengtünk Japánról, annak természeti szépségeiről, fejlődő képességeiről és ott csupa jó és értékes tulajdonságot találtunk. Csak mostani viselkedése készíti Európát arra, hogy igazat adjon azoknak, akik Japánt megbízhatatlannak, hazugnak és önzőnek tartották.

Az kétségtelen, hogy a jelen háboruba az angolszövetség szülte diplomáciai kényszer által sodortatott és hogy az angol hatalmas fegyverbarátot szerzett benne. De kétségtelen az is, hogy a háboru okozta előnyeit jól és alaposan fogja kihasználni.

Ezzel azonban az amerikai Unió-nak lép még jobban érdekörébe. Az Unió alig nézheti tovább békeségben a Japánok hatalmának növekvését, amely az Unió fejlődő kereskedelmére a legnagyobb veszedelem és amiért Japánnal már évek óta titkos háboruban áll.

De az Unió-nak egyébként is érdeke a jelen, kereskedelmét végtelenül korlátozó háborunak befejezése. Miért is egyáltalában nem hihetetlen, hogy Angliát annak abanahagyására fogja kényszeríteni.

Érdekesen hívja fel dr. Cholnoky Jenő a figyelmet, arra a körülményre hogy az unió fegyverbarátságot kötött Kínával. Mily közel fekszik egy Kína-Japán háboru akkor, ha Kína tiltakozik az ellen, hogy a német Csingtaut Japán okupálja, mert az nem német terület, hanem kínai birtok, melyet a németek csak bérbe bírtak.

Minő perspektívákat nyújt azonban ez e háboru, amelyben már az Unió fogja Kinát felfegyverezni és amerikai tisztek a kinaikat vezényelni.

Kína az ő 400 milliót meghaladó lakosságából a mai elavult katonai rendszere mellett is vagy 2 millió katonát tud állítani. De európai katonai rendszer mellett hadereje a 20 milliót is meghaladhatja. Minő közel áll ezen népnek felfegyverkezése és mily közel áll azon atióma beteljesedése, hogy „ha Kína egyszer fegyvert ragad, akkor a világ ura lesz.“

Fegyverben áll azonban már Törökország. A fegyver megragadásával azonban még nem elégedett meg, hanem szent háboru is hirdeti. Miután pedig a vallás jobban összekapcsolja Ázsia mohamedán népeit, mint amennyire a faji különbségek elválasztják, minő perspektívákat nyújt — a többieket nem is említve — a perzsák és afgánok együttes harca a törökkel? Ez a háboru a Kaukázustól a Mongol pusztákig terjednek. És ugyanazt eredményezné, mint a Japán-Orosz háboru. Oroszországnak ázsiai törekvéseit letörvén, még jobban kényszerítené arra, hogy expanzív törekvéseinek Európában szerezzen érvényt.

A mohamedán világot, ha csakugyan sikerül a szent háboru jelszava és hatása alatt fegyverbe szállítani, akkor az indiai népeknek csak kis részét képezik, de nem-e terjedt Indiában már annyira a civilizáció hogy elérkezett amaz időpont, amikor az indusok az angol fönnhatóságot le akarják rázni?

Ezekből látható, hogy ma nemcsak Európai háboru van, hanem a szószoros értelmében világháboru. Mert hisz közvetve vagy közvetlenül érdekelve van nemcsak Amerika, de Ázsiában Japán, Kína, India, Perzsia, Törökország stb. az ő közel 800 millió lakosságával.

A világtörténelem lapját forgatva az eseményeknek csak megismétlődését látjuk. Az egész történelem tulajdonképpen nem más mint egy időközönként megismétlődő népvándorlás keletről nyugatra, Ázsiából Európába és innen Amerikába. Állandóan foglalkoznak egy újabb népvándorlásnak bekövetkeztével, ez nem lehet más mint az ázsiai népek felkerekedése és nyomulása Európa felé. A jelen háborunak kihatása az ázsiai népekre, nem-e fogja ezen lavinának megindítását jelenteni?

A mi kis Magyarországnak történelmi hivatását abban látják, hogy mi voltunk és mi vagyunk ma is a jelen háboruban is, a nyugatnak, az európai civilizációnak előrsői, azon sziklafok, amelyen a nyugati barbárizmus hullámainak meg kell törni. Eddig és a jelek szerint a mostani háboruban is rendíthetetlenül áll Hungária, mint Európa szikla foka. De elég erős lesz-e arra, hogy a „sárga veszedelem“ hullámainak is ellentálljon?

. . . . y m.

Az osztrák-magyar hadsereg kitüntetett hőseinek megtisztelése.

Ausztria-Magyarország hőseinek, akik szeretett hazánknak dicsőségért és jólétéért küzdve, dicső tettek által a legmagasabb hadurnak elismerését vívták ki, kell hogy örök időkre szóló irodalmi emléket állítsunk.

E célt szolgáljuk azzal, hogy egy „1914“ címet viselő emlékműben gyűjtjük össze a kitüntetett hősök arcképeit és hadi tetteit, melyekkel magukat kitüntetésre érdemessé tették; tartalmazni fog ezenkívül ütköztetési irásokat és jelesebb művészeinktől csataképeket és rajzokat.

Ezzel nemcsak hadseregünk egyes ki-magasló hőseivel szemben óhajjuk mélyen érzett hálánkat leróni, hanem oroszláni bátorsággal küzdő egész haderónkkal szemben.

Hőseink e szóban forgó emlékművét — melyet Magyarország minden nyilvános könyv- és levéltára meg fog kapni — és amelynek kiadásából befolyó jövedelem a harcmezőn hősi halált haltak özvegyeit és árváit ellátó és a hadügyminiszterium felügyelete alatt álló hadsegélyző hivatal javára fordítatik — egy bizottság adja ki, melynek élén lovag Krobotin Sándor hadügyminiszter 3. exellenciája áll. E bizottság tagjai: gróf Beck Frigyes gyalogsági tábornok, báró rhonfeldi Dávid Emil gyalogsági tábornok, gróf Geldern-Egmont Gusztáv tábornosernagy, báró Georgi Frigyes cs. kir. honvédelmi miniszter, Dr. menningeri lovag Gruber J. az osztrák magyar bank kormányzója, hornthali nemes Horsetzky Adolf gyalogsági tábornok, gróf Kinsky Ferdinand főistálló-mester, gróf Nostitz-Rieneck Albert altábornagy, lovag Pino Arthur gyalogsági tábornok, báró Pitreich Henrik gyalogsági tábornok, Dr. Popovics Sándor az osztrák-magyar bank kormányzója, báró Schönaich Ferenc gyalogsági tábornok, gróf Uexküll-Gyllenband Sándor lovassági tábornok, báró Varesanin Marian gyalogsági tábornok, gróf welserheimbi Welser Zenó gyalogsági tábor-

nok és végül belobreskai Woinovich Emil gyalogsági tábornok, a hadügyminiszterium hadügyi levéltárának igazgatója.

Ez uton hívjuk fel tehát a harctéren lévő, nemkülönben a megsebesült és elesett osztrák-magyar tiszteknek, a tiszteknek és közkatonáknak hozzátartozóit, hogy azoknak az arcképeit, akik kiváló szolgálatukért a legmagasabb kitüntetésben részesültek (beleértve a vaskeresztet is), mielőbb küldjék be az alábbi címre. Irják a kép hátlapjára olvashatóan a kitüntetettnek vezető- és keresztnevét, katonai rangját és az ezrednek pontos megjelölését. Amennyiben az újságok leirták annak idején a hőstettet, mellyel az illető a kitüntetést kiérdemelte és elnyerte úgy ez is melléklendő. Az arckép beküldhető akkor is, ha az illetőt polgári ruhában ábrázolja.

A kép és reá vonatkozó adatok közlése teljesen díjtalan és ingyen kapják meg — mint emléket — hőseink vagy hozzátartozóik a műnek ama részét, mely reájuk vonatkozik.

A küldemények — melyeken a küldő neve és címe pontosan feltüntetendő — kizárólag a következő címre kéretnek: Verwaltung des Werkes „1914“, Wien I., Seitzer-gasse 6.

„Használjunk hadisegély postabélyegét.“

Felelős szerkesztő: BÁRVÁRTH GYULA.

Gabona=piacz.

Fuchs A. Fia gabonakeresk. jelentése szerint

Árak 50 kilogrammonként értendők.

Szigetvár, 1914. december 22-én.

Buza	—	K	—	19.—
Rozs	—	„	—	15.—
Árpa	—	„	—	12.—
Zab	—	„	—	11.—
Tengeri csöves	—	„	—	8.50
Csinkvantin	—	—	—	9.50
Bab	—	—	—	30.—
Tökmag	—	—	—	12.—

FOG

huzást
tömést
kezelést
ápolást

== teljesen fájdalom nélkül végez ==

Fodor L. Lajos

vizsgázott fogtechnikus

Kaposvár, Korona-utca 10. sz.

58431. sz. m. kir. szabadalom. Az el-törhetetlen, egy darabból öntött kézi faragású aranyhidak, fogak, koronák, csapfogak stb. Magyarországon egyedül jogosított készítője.

Kéltvitizades működéséről több hatóságol hivatalos elismerőokmány.

ORVOSOK

bizonyítják, hogy a valódi gyógyszer köhögés ellen a

Millióknak használt már

Köhögés

rekedtség, elnyálkásodás, katarrus, fojtó és számar-

köhögés ellen, és használata elejétv eszi a meghülésnek, a harctéren küzdőknél.

6100 elismerő levél orvosoktól és magánosoktól, a biztos hatásról. — Izletes és könnyen emészthető bonbon. Csomagonként 20 és 40 fil.-ért. Dobozonként 60 fil. Harctéri csomag 30 fil. Szigetváron kapható Salamon Jenő gyógyszerésznél és minden jobb fűszerüzletben.

Katonáinknak a harctéren a téli háboru borzalmai ellen prémre van szükségük. Akiknek ilyen birtokukban van, küldjék e címre: „Hadségélyzőhivatal Budapest. Váci-utca 38. sz.“ — A posta ingyen szállítja.

FELHIVÁS!

=== A „Polgári Önségélyző-Egylet Szövetkezet Szigetvárott“ ===

igazgatóságától, mellyel a nagyérdemű közönség tudomására hozza, miszerint a

XIX. ÉVTÁRSULAT

alakulása céljából a részvények jegyzése 1914. évi november hó 30-án vette kezdetét. — Az évtársulat 5 egymásután következő évre alakul. — A vidéken lakó részvényesek befizetéseik díjmentesen való eszközlésére az intézet postatakarékpénztári befizetési lapokat kívánatra ingyen küld. Részvények minden nap jegyezhetők, minden részvény után 10 fillér beiratási díj fizetendő.

A heti befizetések kedden, szerdán, csütörtökön, pénteken és szombaton eszközölhetők.

Kelt Szigetvárott, a „Polgári Önségélyző-Egylet Szövetkezet Szigetvárott“ igazgatóságának 1914. évi november hó 24-én tartott üléséből.

Dr. Kriszt Béla

ügyvéd, intézeti ügyész.

Nicsovics Vázul

vezérigazgató.

SZIGETVÁRI KÖNYVNYOMDA ÉS LAPKIADÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

könyvnyomda,
könyvkötészet
és könyvkereskedés

Elvállal minden szakmába vágó munkák ugymint: kereskedelmi, ipari, ügyvédi, jegyzői, gazdasági és tömegnyomtatványok, árjegyzékek, folyóiratok s falragaszok elkészítését a legmodernebb kivitelben jutányos árak mellett.

Városház-épületben.